

**АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ АНКЕТУВАННЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ЗАДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ОСВІТИ ДО НАУКОВОГО ПОШУКУ**

Проведено: листопад 2024 року (IX Міжнародна Грінченківська наукова школа для магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених)

Мета дослідження: з'ясування рівня готовності учасників молоді – учасників IX Міжнародної Грінченківської наукової школи для магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених – до наукового пошуку

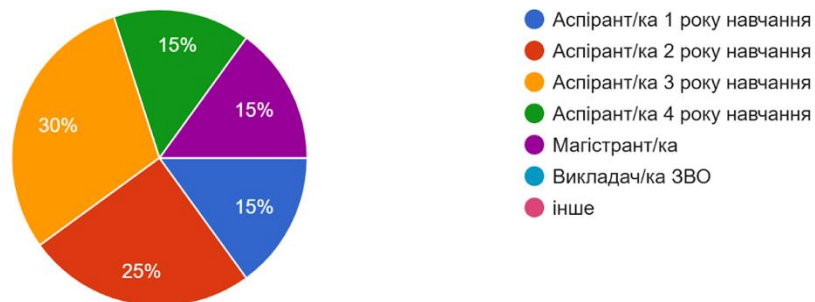
Загальна характеристика респондентів

Загальна кількість респондентів: 20 осіб

Структура за категоріями:

- Аспіранти: 17 осіб (85%)
 - 1 рік навчання: 4 особи
 - 2 рік навчання: 6 осіб
 - 3 рік навчання: 6 осіб
 - 4 рік навчання: 1 особа
- Магістранти: 3 особи (15%)

Вкажіть до якої категорії учасників освітнього процесу ви належите
20 відповідей

Найбільшу частку респондентів становлять аспіранти/ки третього року навчання (30 %), що свідчить про їхню активну позицію й готовність долучатися до дослідницької взаємодії. Позитивно є також рівномірна участь інших груп — аспірантів/ок 1-го, 4-го року, а також аспірантів/ок 2-го року (25 %), що свідчить про представлення різних етапів освітньої траєкторії. Така структура дозволяє говорити про широкую й репрезентативну вибірку, що є запорукою достовірності отриманих результатів та демонструє зацікавленість академічної спільноти в розвитку ОНП.

Гендерний розподіл:

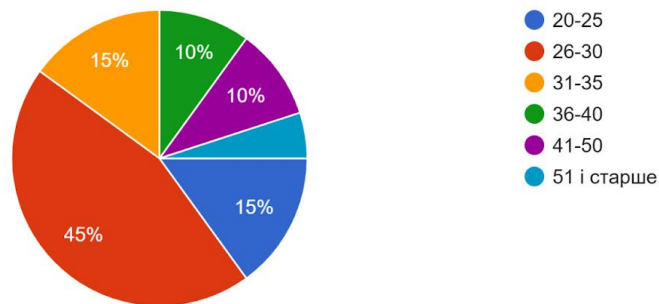
- Жінки: 17 осіб (85%)
- Чоловіки: 3 особи (15%)

Віковий розподіл:

- 20-25 років: 3 особи (15%)
- 26-30 років: 9 осіб (45%)
- 31-35 років: 3 особи (15%)
- 36-40 років: 2 особи (10%)
- 41-50 років: 2 особи (10%)
- 51+ років: 1 особа (5%)

Вкажіть Ваш вік

20 відповідей

За результатами опитування, спостерігається позитивна динаміка та активна участь респондентів різного віку. Найбільшу частку - 45% - складають молоді здобувачі віком 26–30 років, що свідчить про високий інтерес молодого покоління до ОНП. Водночас участь представників інших вікових категорій також досить збалансована: по 15% — у групах 20–25 та 31–35 років, і по 10% — у вікових категоріях 36–40, 41–50 та 51+. Такий розподіл демонструє широку залученість аудиторії та підтверджує, що ОНП є актуальною і цікавою для різних поколінь.

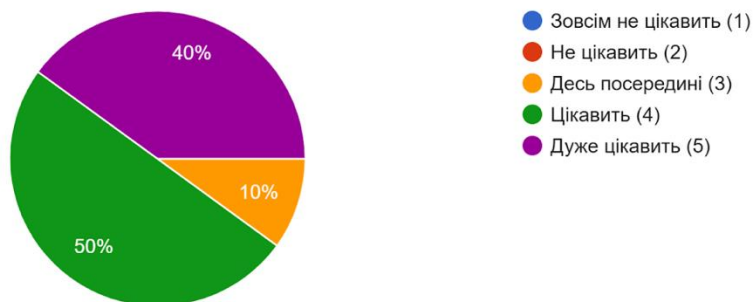
Мотивація та зацікавленість у науковій діяльності

Рівень зацікавленості науковими дослідженнями:

- Дуже цікавить (5 балів): 8 осіб (40%)
- Цікавить (4 бали): 10 осіб (50%)
- Десь посередині (3 бали): 2 особи (10%)

Наскільки сильно Вас цікавить проведення власних наукових досліджень?

20 відповідей

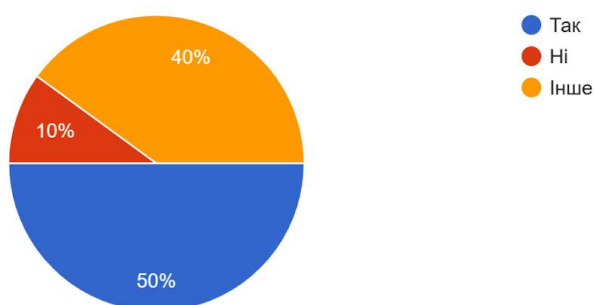
Результати опитування свідчать про високий рівень зацікавленості респондентів у проведенні власних наукових досліджень. Зокрема, 90% учасників (18 з 20 осіб) оцінили свою зацікавленість на рівні 4 або 5 балів, що демонструє позитивну динаміку у формуванні наукової мотивації. Половина опитаних (50%) зазначили, що їх цікавить проведення досліджень, а ще 40% — що це їх дуже цікавить. Такий розподіл відповідей свідчить про сприятливе середовище для розвитку дослідницької активності, що є важливим індикатором ефективності освітньо-наукової діяльності.

Сприйняття науки як покликання:

- Так: 10 осіб (50%)
- Ні: 2 особи (10%)
- Інше: 8 осіб (40%)

Чи вважаєте Ви, що наукова діяльність – це Ваше покликання?

20 відповідей

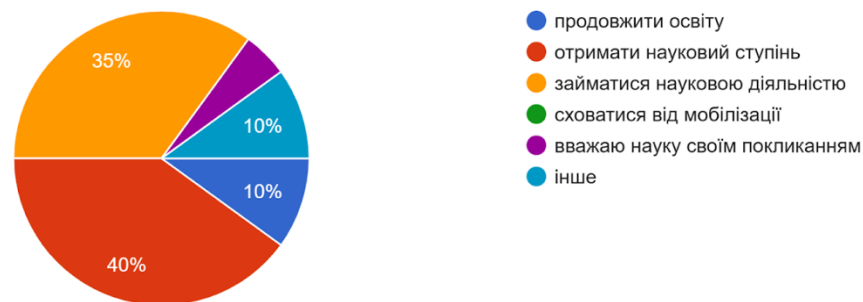
Спостерігається позитивна динаміка залучення до наукової діяльності: половина респондентів (50%) впевнено вважає науку своїм покликанням. Це свідчить про високий рівень внутрішньої мотивації та готовність до професійного розвитку в академічній сфері. Ще 40% обрали варіант «Інше», що може вказувати на відкритість до науки за певних умов чи інтерес до суміжних напрямів - тобто потенціал до зростання. Лише 10% респондентів не бачать себе в науці, що є незначною часткою. Загалом, результати відображають здорову дослідницьку атмосферу та перспективи для подальшої активізації наукової роботи.

Мотивація вступу до аспірантури:

- Отримати науковий ступінь: 8 осіб (40%)
- Займатися науковою діяльністю: 7 осіб (35%)
- Продовжити освіти: 2 особи (10%)
- Вважаю науку своїм покликанням: 1 особа (5%)
- Інше: 2 особи (10%)

Яка основна причина Вашого рішення щодо навчання на третьому (освітньо-науковому) освітньому рівні – в аспірантурі? (оберіть одну відповідь)

20 відповідей

Результати опитування свідчать про високу мотивацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня освіти. Найбільша частка респондентів (40%) вказали бажання отримати науковий ступінь як головну причину вступу до аспірантури, що демонструє амбітність і професійну орієнтованість молодих науковців. Ще 35% обрали шлях активної наукової діяльності, що свідчить про прагнення до досліджень і внесок у розвиток науки. Разом ці дві категорії охоплюють 75% опитаних, що є надзвичайно позитивним показником зацікавленості у науковому поступі. Така динаміка є свідченням того, що ОНП приваблює мотивованих та цілеспрямованих здобувачів, які бачать у ній реальні можливості для професійного зростання.

Рівень підготовленості та компетентностей

Володіння методологією наукових досліджень:

- Володію (4 бали): 9 осіб (45%)
- Десь посередині (3 бали): 10 осіб (50%)
- Не володію (2 бали): 1 особа (5%)

Наскільки добре Ви володієте методологією наукових досліджень?

20 відповідей

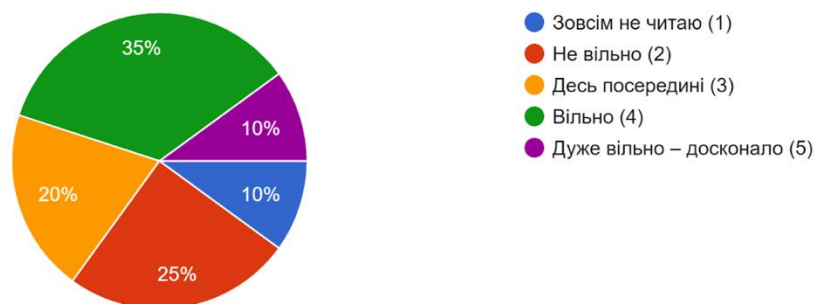
Отримані результати свідчать про позитивну динаміку у сфері володіння методологією наукових досліджень. Зокрема, 45% респондентів уже впевнено володіють методологічною базою, а ще 50% оцінили свої знання на середньому рівні, що свідчить про високий потенціал для подальшого розвитку. Надзвичайно важливо, що абсолютна більшість учасників опитування мають щонайменше базове розуміння теми, а це створює міцний фундамент для поглиблення навичок.

Володіння англійською мовою для читання наукової літератури:

- Дуже вільно – досконало (5): 2 особи (10%)
- Вільно (4): 7 осіб (35%)
- Десь посередині (3): 4 особи (20%)
- Не вільно (2): 5 осіб (25%)
- Зовсім не читаю (1): 2 особи (10%)

Наскільки вільно Ви читаєте наукову літературу англійською мовою?

20 відповідей

Діаграма демонструє достатній рівень володіння англійською мовою серед опитаних у контексті читання наукової літератури. Зокрема, 35% респондентів зазначили, що читають наукові тексти англійською вільно, а ще 10% - дуже вільно або досконало. Таким чином, майже половина учасників (45%) впевнено орієнтується у фахових джерелах англійською, що свідчить про високий рівень академічної залученості

та відкритість до міжнародного наукового простору. Це є важливим індикатором зростання професійної компетентності й позитивної динаміки навчання на ОНП.

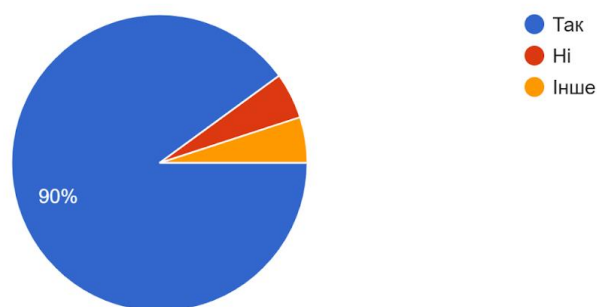
Практичний досвід наукової діяльності:

Участь у конференціях/семінарах:

- Так: 18 осіб (90%)
- Ні: 1 особа (5%)
- Інше: 1 особа (5%)

Чи вже Ви маєте досвід участі у наукових конференціях або семінарах?

20 відповідей

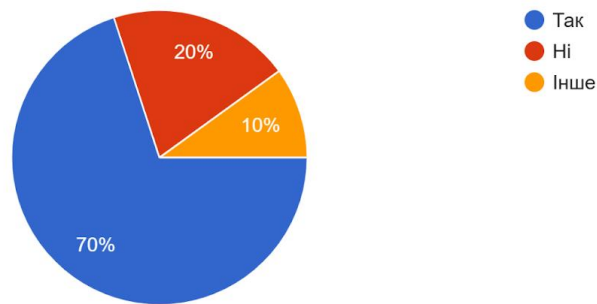
Переважає більшість респондентів - 90% - підтвердили свою участь у наукових конференціях та семінарах, що свідчить про високий рівень залученості дослідників до академічного життя та обміну знаннями. Така статистика відображає здорову наукову екосистему, де здобувачі активно шукають можливості для презентації своїх досліджень, налагодження професійних зв'язків та слідування за новітніми тенденціями у своїх галузях. Лише 5% відповіли "Ні" та стільки ж обрали варіант "Інше", що може вказувати на специфічні обставини або альтернативні форми наукової комунікації. Загалом, ці дані підкреслюють потужний потенціал наукової спільноти та її готовність до активної участі в професійному діалозі, що є основою для подальшого розвитку науки та інновацій.

Уміння формулювати наукові гіпотези:

- Так: 14 осіб (70%)
- Ні: 4 особи (20%)
- Інше: 2 особи (10%)

Чи вмієте Ви формулювати наукові гіпотези?

20 відповідей

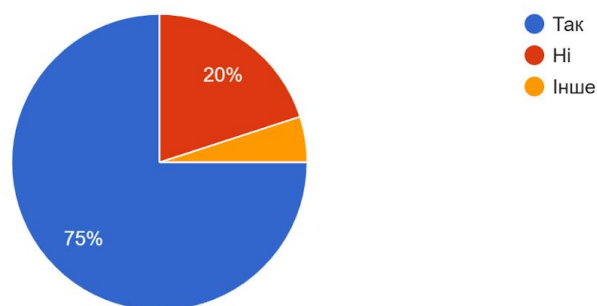
70% респондентів впевнено зазначили, що вміють формулювати наукові гіпотези. Це свідчить про високий рівень теоретичної підготовки та зацікавленість у дослідницькій діяльності. Лише 20% відповіли "ні", а ще 10% обрали варіант "інше", що відкриває простір для подальшого розвитку та підтримки. Загалом, така структура відповідей підкреслює ефективність проведеної роботи з розвитку критичного мислення та наукових компетентностей серед учасників, а високий відсоток позитивних відповідей засвідчує ефективність ОНП.

Досвід проведення експериментів/збору даних:

- Так: 15 осіб (75%)
- Ні: 4 особи (20%)
- Інше: 1 особа (5%)

Чи маєте Ви досвід проведення експериментів або збору даних?

20 відповідей

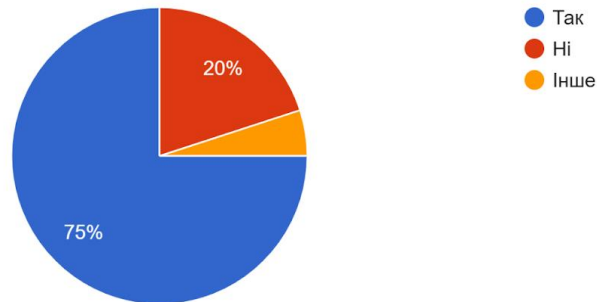
75% респондентів мають досвід проведення експериментів або збору даних. Це свідчить про високий рівень зацікавленості та залученості учасників до дослідницької діяльності. Такий показник є надзвичайно обнадійливим і відкриває широкі можливості для подальших ініціатив, пов'язаних з аналітикою, науковими підходами та практичним застосуванням даних під час реалізації дослідження.

Уміння писати наукові статті:

- Так: 15 осіб (75%)
- Ні: 4 особи (20%)
- Інше: 1 особа (5%)

Чи вмієте Ви писати наукові статті?

20 відповідей

Діаграма демонструє вражаючі результати: 75% респондентів відповіли, що вміють писати наукові статті. Такий високий відсоток свідчить про значний рівень залученості та підготовленості аудиторії до науково-дослідницької діяльності. Це не лише позитивний показник освітнього середовища, а й потужна основа для подальшого розвитку наукового потенціалу. Лише 20% відповіли негативно, а ще 5% обрали варіант «Інше», що може свідчити про зацікавленість, але ще не до кінця сформовану впевненість.

Особистісні якості та адаптивність

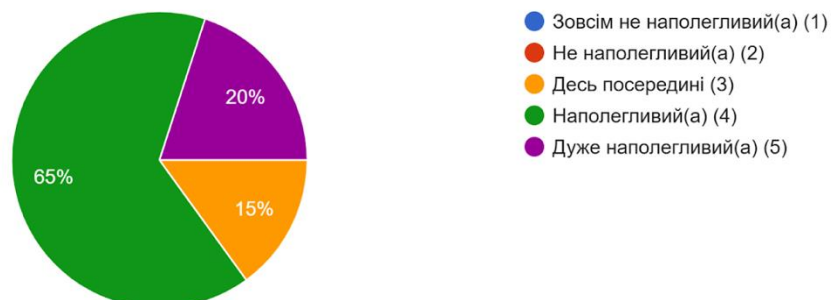
Наполегливість:

- Дуже наполегливий(а) (5): 4 особи (20%)
- Наполегливий(а) (4): 13 осіб (65%)
- Десь посередині (3): 3 особи (15%)

85% респондентів оцінюють себе як наполегливих або дуже наполегливих

Наскільки Ви вважаєте себе наполегливою людиною?

20 відповідей

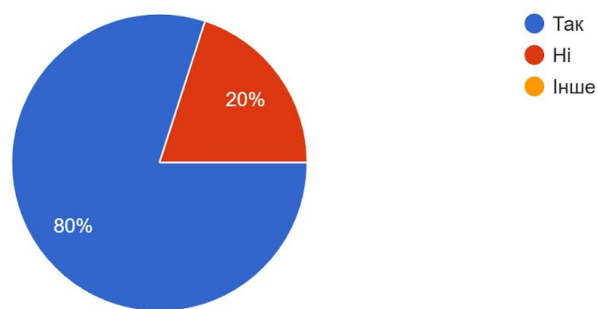
Результати опитування демонструє високу самооцінку учасників щодо їхньої наполегливості: 65% респондентів вважають себе наполегливими, а ще 20% — дуже наполегливими. Це свідчить про позитивний внутрішній потенціал здобувачів, їх готовність долати труднощі та досягати поставлених цілей. Такий результат є індикатором здорової мотивації, особистісної зрілості й підтвердженням що ОНП ефективно формує в здобувачів віру у власні можливості та здатність долати виклики.

Творчість:

- Так: 16 осіб (80%)
- Ні: 4 особи (20%)

Чи вважаєте Ви себе творчою людиною?

20 відповідей

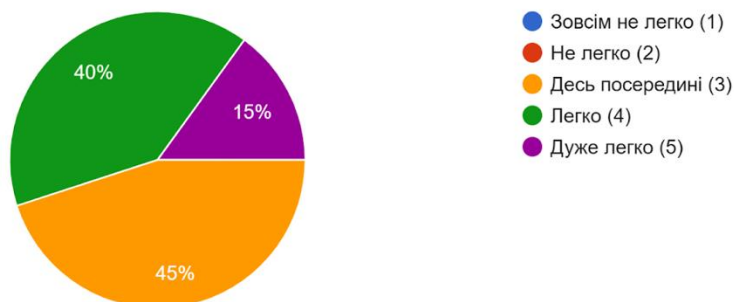
На основі отриманих даних можна відзначити тенденцію в сприйнятті творчої складової особистості серед опитаних. Переважна більшість респондентів - 80% - впевнено ідентифікують себе як творчих людей, що свідчить про високий рівень самоусвідомлення та готовності до інноваційного мислення. Лише 20% учасників опитування не вважають себе творчими особистостями, що демонструє потенціал для подальшого розвитку креативних здібностей. Дані підкреслюють готовність колективу до нестандартних рішень та відкритість до експериментів, що є надзвичайно позитивним показником для подальшого вдосконалення ОНП.

Адаптивність до нових умов:

- Дуже легко (5): 3 особи (15%)
- Легко (4): 8 осіб (40%)
- Десь посередині (3): 9 осіб (45%)

Наскільки легко Ви можете адаптуватися до нових умов роботи?

20 відповідей

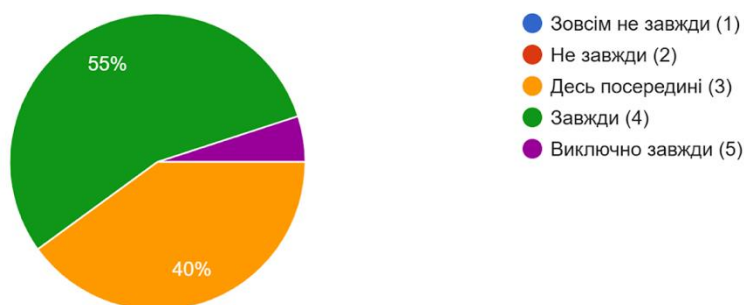
Результати опитування демонструють позитивну динаміку щодо адаптивності здобувачів до нових умов.. Зокрема, 40% респондентів зазначили, що їм «легко» адаптуватися, а ще 15% - «дуже легко». Це означає, що понад половина опитаних (55%) відчують впевненість і гнучкість у зміні умов. Ще 45% обрали нейтральну позицію - «десь посередині», що також свідчить про відкритість до змін. Важливо відзначити, що серед респондентів відсутні ті, кому адаптуватися «не легко» чи «зовсім не легко», що є яскравим показником позитивної атмосфери, готовності до розвитку та підтримки з боку професорсько-викладацько складу ОНП.

Досягнення поставленої мети:

- Виключно завжди (5): 1 особа (5%)
- Завжди (4): 11 осіб (55%)
- Десь посередині (3): 8 осіб (40%)

Чи завжди Ви досягаєте поставленої мети?

20 відповідей

Дані, представлені на діаграмі, демонструють позитивну тенденцію: 55% респондентів відповіли, що завжди досягають поставленої мети, а ще 5% - виключно завжди. Це свідчить про високу мотивацію, цілеспрямованість та ефективність у досягненні результатів. Загалом, 60% учасників опитування мають стабільно позитивний досвід у реалізації цілей, що є важливим маркером успішності діяльності та доброго рівня внутрішньої організації. Такий рівень відповідальності та самодисципліни заслуговує на особливу увагу та підтримку в подальшому.

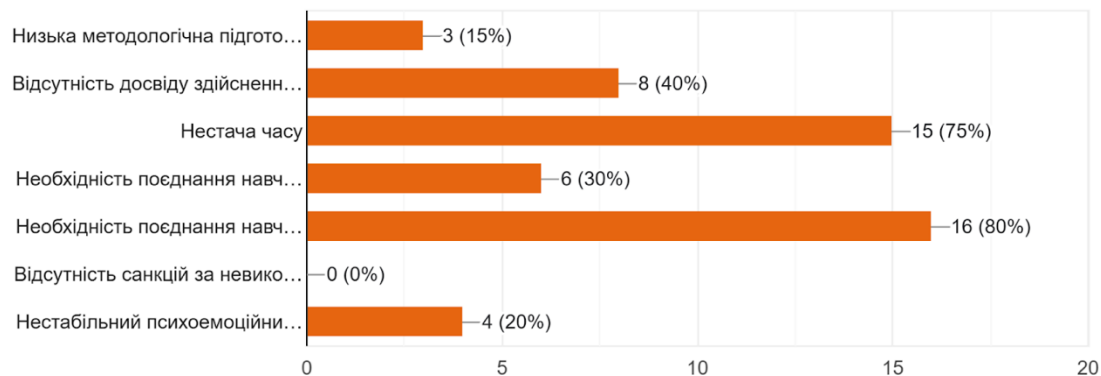
Перешкоди у дослідницькій діяльності

Найбільш поширені перешкоди:

1. Необхідність поєднання навчання (освітня складова), наукового пошуку (наукова складова) та щоденним зароблянням на життя - 16 згадувань (найпоширеніша проблема)
2. Нестача часу - 15 згадувань (досить поширена проблема)
3. Відсутність досвіду здійснення наукового пошуку - 8 згадувань
4. Необхідність поєднання навчання з науковим пошуком - 6 згадувань
5. Нестабільний психоемоційний стан - 4 згадування
6. Низька методологічна підготовленість - 3 згадування

Що, на Вашу думку, перешкоджає Вам у досягненні мети у розв'язуванні дослідницьких завдань? (можна обрати декілька варіантів)

20 відповідей

Результати демонструють активну зацікавленість здобувачів у процесі дослідження бар'єрів, що заважають досягненню мети у вирішенні дослідницьких завдань - 20 відповідей свідчать про високу залученість. Найбільш поширеними труднощами виявилися необхідність поєднання навчання з іншими обов'язками (80%) та нестача часу (75%), що підкреслює важливість підтримки тайм-менеджменту та гнучкості освітнього процесу. При цьому нульова кількість респондентів, які вважають, що завада полягає у відсутності санкцій, свідчить про високий рівень внутрішньої мотивації. Такі дані демонструють не лише обізнаність здобувачів, але й відкривають можливості для цілеспрямованого вдосконалення ОНП.

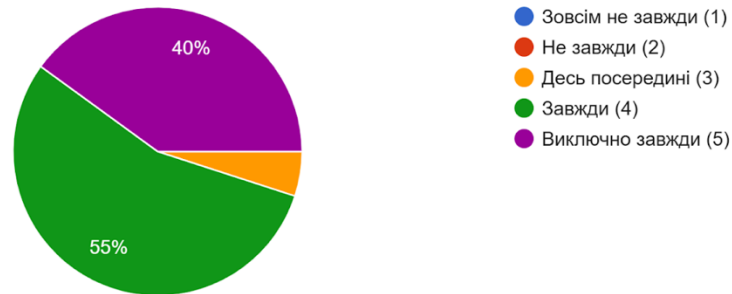
Академічна доброчесність

Дотримання принципів академічної доброчесності:

- Виключно завжди (5): 8 осіб (40%)
- Завжди (4): 11 осіб (55%)
- Десь посередині (3): 1 особа (5%)

Чи керуєтесь Ви принципами академічної доброчесності в процесі реалізації дослідницьких завдань та презентації результатів наукового пошуку?

20 відповідей

Результати опитування демонструють, що переважна більшість респондентів (95%) дотримується високих етичних стандартів у своїй дослідницькій діяльності, при цьому 55% завжди керуються принципами академічної доброчесності, а 40% виключно завжди їх дотримуються. Лише 5% опитаних займають нейтральну позицію "дещо посередині", що свідчить про сформовану культуру наукової етики та відповідальності. Важливо, що жоден з респондентів не обрав варіанти "не завжди" або "зовсім не завжди", що підкреслює глибоке розуміння важливості академічної доброчесності та її впровадження в практичну діяльність дослідників. Такі показники сприяють розвитку якісного наукового середовища та підвищенню довіри до результатів досліджень.

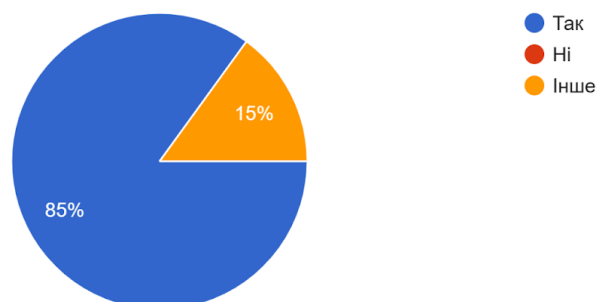
Задоволеність освітньо-науковою програмою

Чи сприяє зміст програми здійсненню наукових задумів:

- Так: 17 осіб (85%)
- Інше: 3 особи (15%)

Чи сприяє ЗМІСТ освітньо-наукової програми здійсненню Ваших наукових задумів?

20 відповідей

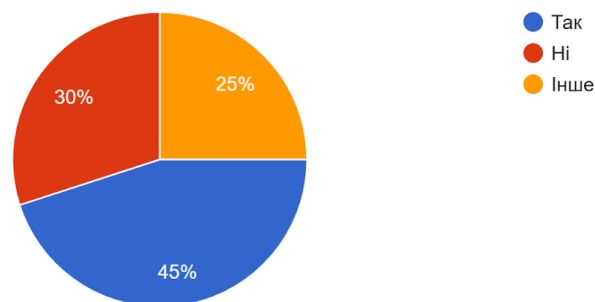
Результати опитування демонструють позитивну оцінку освітньо-наукової програми: 85% респондентів вважають, що її зміст сприяє реалізації їхніх наукових задумів. Такий високий рівень підтримки є свідченням актуальності та якості програми, відповідності науковим інтересам та очікуванням здобувачів, що забезпечує ефективний супровід впродовж навчання та підготовки дослідження. Позитивна

динаміка у відповідях також вказує на високий рівень залученості та довіри до освітнього процесу, що є надзвичайно важливим показником успішності ОНП.

Використання штучного інтелекту

- Так: 9 осіб (45%)
- Ні: 6 осіб (30%)
- Інше: 5 осіб (25%)

Чи використовуєте можливості штучного інтелекту для вирішення дослідницьких завдань?
20 відповідей

Результати опитування вказують на позитивну динаміку у використанні можливостей штучного інтелекту для вирішення дослідницьких завдань. Найбільша частка респондентів - 45% - вже активно застосовують ШІ у своїй роботі, що свідчить про зростаючу довіру та відкритість до інноваційних підходів. Ще 25% обрали варіант «Інше», що може вказувати на зацікавленість або часткове впровадження технологій. Лише 30% здобувачів наразі не планують використовувати ШІ, проте це створює простір для освітніх ініціатив та демонстрації переваг цих технологій. Загалом, результати демонструють позитивну динаміку цифровізації дослідницької діяльності та готовність наукової спільноти до впровадження передових технологічних рішень.

Висновки та позитивні тенденції

Сильні сторони:

1. **Висока мотивація:** 90% респондентів демонструють високий рівень зацікавленості науковою діяльністю
2. **Практичний досвід:** 90% мають досвід участі у наукових конференціях, 75% вміють писати наукові статті
3. **Особистісні якості:** 85% оцінюють себе як наполегливих, 80% вважають себе творчими особистостями
4. **Академічна доброчесність:** 95% завжди дотримуються принципів академічної доброчесності
5. **Задоволеність програмою:** 85% позитивно оцінюють відповідність змісту програми їхнім цілям
6. **Методологічна підготовка:** 95% мають достатній або високий рівень володіння методологією

Найчастіше згадувані труднощі: поєднання освітньої та наукової складової з щоденною зайнятістю; нестача часу; нестабільний психоемоційний стан або відсутність досвіду (в окремих випадках).

Позитивна динаміка:

- Зростання впевненості: з роками навчання: здобувачі відзначають покращення дослідницьких навичок, розуміння суті дисертаційної роботи.
- Формування професійної ідентичності: багато хто прямо пов'язує аспірантуру з розвитком у сфері науки, викладання, аналітики.
- Цінування спільноти: відчувається залученість до наукової спільноти, прагнення до командної роботи та обміну знаннями.

Рекомендації для подальшого розвитку:

1. Розробка заходів для покращення знання англійської мови
2. Створення програм підтримки для поєднання навчання та роботи
3. Впровадження тренінгів з тайм-менеджменту

Загальний висновок:

Результати анкетування демонструють високий рівень мотивації, задоволеності та готовності до наукової діяльності з-поміж учасників освітнього процесу. Незважаючи на наявні виклики, більшість здобувачів демонструють стійкість, адаптивність і бажання вдосконалювати свої навички. Освітньо-наукова програма має позитивний вплив на формування дослідницької компетентності та сприяє розвитку молодих науковців.